

En tid till läkaren och en tid till frisören

Berättelse

I Sverige bokar man ofta tid i förväg. Det betyder att man bestämmer en dag och en tid innan man går dit. Man bokar tid hos läkaren, hos tandläkaren och hos frisören. Man bokar också tid för möten med myndigheter.

Många bokar tid till vården på en webbplats som heter 1177.se. Där loggar man in med BankID. Sedan kan man boka en tid, ändra tiden (omboka) eller ta bort tiden (avboka). Man kan också se sina tider på sidan. Vill man inte använda webben kan man i stället ringa till vårdcentralen.

När du har bokat en tid kan du ofta få en påminnelse. Påminnelsen kommer som ett SMS till din telefon. Då är det lättare att komma ihåg tiden.

Det är viktigt att komma i tid. Om du kommer för sent kan du behöva boka en ny tid. Om du inte kan komma ska du avboka tiden. På många ställen ska du avboka senast dagen innan. Annars kan du behöva betala en avgift för att du inte kom. Hur mycket man betalar är olika i olika delar av Sverige.

Men det finns en viktig sak: om något är akut och farligt ska du inte boka tid. Då ringer du 112 direkt. Är du sjuk men det inte är farligt kan du ringa 1177 och få råd.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
boka tid	bestämma en dag och en tid i förväg
i förväg	innan något händer; tidigare
vårdcentral	ett ställe där man träffar läkare och sjuksköterska
logga in	komma in på en webbplats med till exempel BankID
omboka	ändra en tid till en annan dag eller tid
avboka	ta bort en tid som man har bokat
påminnelse	ett meddelande som hjälper dig komma ihåg
avgift	pengar man betalar för något
akut	något som är farligt och måste fixas direkt
i tid	inte för sent; på rätt tid

Läsförståelsefrågor

1. Vad betyder det att boka tid i förväg?
 1. Att man kommer utan att säga något innan.
 2. Att man bestämmer dag och tid innan man går dit.
 3. Att man alltid betalar mer pengar.
2. Hur kan man boka tid till vården?
 1. Bara genom att gå dit utan att säga något.
 2. På webbplatsen 1177.se eller genom att ringa vårdcentralen.
 3. Bara genom att skicka ett brev.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Man kan få en påminnelse om sin tid som ett SMS.
 2. Man måste alltid boka tid när något är akut och farligt.
 3. Alla i Sverige bokar tid hos frisören varje månad.
4. Vad ska du göra om något är akut och farligt?
5. Varför är det bra att avboka en tid som du inte kan komma till?

Facit

1. 1. Att man bestämmer dag och tid innan man går dit.
2. 1. På webbplatsen 1177.se eller genom att ringa vårdcentralen.
3. 1. ja b) nej (vid akut, farligt läge ringer man 112 direkt och behöver inte boka tid) c) det står inte i texten (texten säger inget om hur ofta varje person går till frisören)
4. Exempel på svar: Då ska man ringa 112 direkt och inte boka tid.
5. Exempel på svar: Då slipper man kanske betala en avgift, och någon annan kan få tiden i stället.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret och praktisk vardagstext som passar för att öva ord om tid, hälsa och myndigheter (boka, omboka, avboka, avgift). Tema: hur vardagen i Sverige ofta fungerar med bokade tider. Fråga 3b kräver att eleven skiljer på bokad tid och akut nödläge. Låt eleverna jämföra med hur man får träffa läkare eller frisör i deras egna länder — bokar man tid eller går man dit direkt?

Diskussionsfrågor

- Hur gör man för att träffa en läkare där du kommer ifrån? Bokar man tid eller går man dit direkt?
- Har du bokat en tid i Sverige? Hur kändes det? Var det lätt eller svårt?
- Tycker du att det är bra eller dåligt att man måste boka tid i förväg? Varför?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en tid som du behöver boka snart, till exempel hos läkaren eller frisören. När vill du gå dit och hur ska du boka tiden?

Källor och faktagranskning

- 1177, Passar inte tiden? Boka, omboka eller avboka – <https://www.1177.se/om-1177/nar-du-loggar-in-pa-1177.se/det-har-kan-du-gora-nar-du-loggat-in/passar-inte-tiden-boka-omboka-eller-avboka/>
- Informationsverige.se, Att hitta rätt i vården – <https://www.informationsverige.se/sv/om-sverige/att-varda-sin-halsa-i-sverige/att-hitta-ratt-i-varden.html>
- Skatteverket, Besök ett servicekontor – <https://www.skatteverket.se/omoss/kontaktaoss/besokservicekontor.4.515a6be615c637b9aa4acd5.html>
- 1177 Stockholm, Ny avgift för uteblivet besök i vården – <https://www.1177.se/Stockholm/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar/patientavgifter-i-stockholms-lan/ny-avgift-for-uteblivet-besok-i-varden/>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: I Sverige är det vanligt att man bokar tid i förväg för många vardagssaker, t.ex. besök hos vårdcentral, tandläkare och frisör samt möten med myndigheter. Vård bokas ofta via 1177.se, där man loggar in med e-legitimation (t.ex. BankID) och kan boka, omboka, avboka och se sina inbokade tider; det går också att ringa vårdcentralen. När man bokat en vårdtid kan man ofta välja en påminnelse via SMS. Vid akut, livshotande läge ringer man 112 (ingen tidsbokning behövs); vid brådskande men inte livshotande behov kan man ringa 1177 för råd. Hos Skatteverket bokar man tid via webben (Statens servicecenter) för t.ex. id-kort och identitetskontroll, men servicekontor som utfärdar id-kort finns inte på alla orter. Att komma i tid ses som viktigt, och kommer man för sent kan besöket behöva bokas om. OSÄKERHETER OCH MYTER (markeras försiktigt i texterna): Avgiften för uteblivet besök bestäms regionalt — i t.ex. Stockholm och Skåne är den 400 kronor, men siffran gäller inte hela landet, och vem som måste betala (t.ex. barn eller personer med frikort) varierar mellan regioner. Tidsgränsen för avbokning är ofta 24 timmar men kan skilja sig mellan regioner och mottagningar. Exakt vad man kan göra på 1177.se varierar mellan regioner; vissa mottagningar visar inte inbokade tider eller tillåter inte avbokning där. Påståendet att svenska verbet "boka" hänger ihop med engelskans "book" är en folketymologi som inte är kontrollerad i SAOB och presenteras därför inte som säker.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.